

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.111/2010/6. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a dr. Ádám György ügyvéd (Jászberény, Szabadság tér 15. szám) által képviselt felperes neve, címe felperesnek a dr. Molnár Tamás ügyvéd (Nyíregyháza, Dózsa György utca 2. I. emelet 7. szám) által képviselt I.rendű alperes neve, címe I. rendű, és II.rendű alperes neve, címe II. rendű alperesek ellen ajándék visszakövetelése iránt indított perében a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 6.P.20.990/2009/25. számú ítélete ellen a felperes által 26. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. rendű alperesnek 20 000 (Húszezer) forint Áfát tartalmazó 100 000 (Egyszázezer) forint, a II. rendű alperesnek 35 000 (Harmincötezer) forint Áfát tartalmazó 175 000 (Egyszázhetven-ötezer) forint fellebbezési eljárási költséget, és térítsen meg az államnak külön felhívásra 660 000 (Hatszázhatvanezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes és a II. rendű alperes 1969. és 1973. között házastársak voltak. Közös gyermekük az I. rendű alperes és a perben nem álló **S. F. M.**. A házasságuk felbontását követően a felperes előbb M.-n lakott, majd körülbelül 3-4 év múlva J.-be költözött, és ott élt 2008. júniusáig.

A felperes a volt házastársával és gyermekeivel a kapcsolatot elköltözése után hosszabb ideig nem tartotta, azt 1993-ban elevenítette fel. Ekkor javaslatára az I. rendű alperes és házastársa J.-be költözött, s ez időben a felperes a tulajdonában lévő ingatlant a lányának ajándékozta. Közöttük a kapcsolat megromlott, a felperes sikerrel indított pert ajándék

visszakövetelése iránt a lánya ellen. Emiatt közöttük a kapcsolat hosszabb időre ismételten megromlott.

2001-ben a felperes édesanyjának halálakor a felperes a lányaival helyreállította a viszonyt, személyes találkozásukra azonban 2008. februárjáig nem került sor.

2008. februárjában a felperes tájékoztatta a II. rendű alperest rossz egészségi állapotáról, amely miatt kórházi kezelésre is szorult. Március végén az alperesek és az I. rendű alperes házastársa a felperest meglátogatták J.-ben, intézkedtek orvosi ellátásáról. Ugyanígy jártak el a felperes kérésére május végén is.

2008. júniusában a felperes újból kérte az alpereseket, hogy látogassák meg őt. A látogatásra június 20-án került sor, amikor a felperes adásvételi szerződést is kötött **Sz. I.** vevővel, akinek a tulajdonában lévő J., K, utca ... földszint ... szám alatti ingatlanát értékesítette 8 000 000 forint vételárért. Az e napon kelt szerződés aláírásakor a vevő a vételárat készpénzben kiegyenlítette.

A felperest az alperesek és az I. rendű alperes házastársa ez alkalommal elköltöztették a II. rendű alpereshez É.-ra, ahol 2009. április 8-áig lakott.

Az ottlakása ideje alatt a havi 48 000 forintos nyugdíját, valamint a haszonélvezetében lévő j.-i üzlet havi 50 000 forintos bérleti díját a lakhatással, étellemezéssel, ápolással kapcsolatos költségei fedezése végett átadta a volt házastársának.

2008. augusztusában az OTP Ny.-i Fiókjából, kamatozó betétkönyve megszüntetésekor, 1 015 124 forintot vett fel.

2009. áprilisában a volt házastársak között a viszony megromlott, április 8-án a felperes a II. rendű alperestől eltávozott, és visszaköltözött J.-be.

A fizetési meghagyással indult eljárásban a felperes az I. rendű alperest 4 000 000, a II. rendű alperest 7 000 000 forint megfizetésére kérte kötelezni ajándék visszakövetelése címén, arra való hivatkozással, hogy a megajándékozottak az ajándék feltételül szabott gondozási, tartási kötelezettségüknek nem tettek eleget, az ajándékozó ez irányú feltevése véglegesen megghiúsult.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az I. rendű alperes elismerte, hogy 2008. június 20-án a felperestől 400 000 forintot kapott ajándékba, ám ennek indoka az volt, hogy édesapja az akkor folyamatban lévő építkezésükhöz segítséget kívánt nyújtani. Tagadta, hogy ezt az összeget meghaladóan további ajándékot kapott volna a felperestől. A II. rendű alperes arra hivatkozott, hogy a volt házastársától semmilyen jogcímen nem kapott pénzt, a neki átadott nyugdíj, illetve bérleti díj az alperes lakhatásával és ellátásával kapcsolatos költségeket fedezte.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, kötelezte a felperest 687 500 forint perköltség alperesek részére történő megfizetésére, és 660 000 forint kereseti illeték állam javára történő megtérítésére.

A határozata indokolásában kifejtette, hogy a felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére nem tudta igazolni, hogy a j.-i ingatlana eladási árából az alpereseknek 4 000 000 - 4 000 000 forintot átadott volna. Az I. rendű alperes elismerésére tekintettel megállapította, hogy 400 000 forintot a felperes kétségtelenül átadott a lányának, ez az összeg azonban nagyságrendjére tekintettel sem akkora, amelyhez a szülő, gyermek családi kapcsolatra tekintettel a szülő vélhetően tartási, gondozási feltételt kötött volna ki. Hangsúlyozta, hogy a felperes nem tudta bizonyítani, hogy az általa állított ajándékozásnak olyan feltétele lett volna, amely nélkül az ajándékozásra nem került volna sor. Ezt a felperes per során tett személyes nyilatkozata alapján állapította meg, s értékelte azt a feljelentést is, amelyet a felperes tett a II. rendű alperestől való elköltözése előtti napokban az alperesekkel szemben, ám e feljelentésben sem említette, hogy a pénz átadásra valamilyen feltétel kikötésével került volna sor.

S. F. M., és **S. F.** tanúk vallomását a bizonyítékok köréből kirekesztette, tekintettel a tanúk alperesekkel szembeni rossz viszonyára, s arra, hogy ismereteik nem közvetlen észlelésen, tapasztalaton alapultak.

A II. rendű alperes és a perben nem álló lánya közötti telefonbeszélgetésről készült hangfelvételt értékelve kifejtette, hogy az ennek során elhangzottak inkább a beszélgető társak egymás bosszantására, irritálására irányuló kijelentései voltak, s azok nem bizonyították, hogy a felperes bármelyik alperesnek 4 000 000 forintot átadott volna.

A Legfelsőbb Bíróság eseti döntéseire (BH. 1985. évi 104. jogeset, 1998. évi 126. jogeset) utalással kiemelte, hogy az ajándékozó esetleges elképzelései, reményei, nem azonosíthatók a jogszabály által követelt feltevéssel.

Összességében a felperes és az I. rendű alperes jogviszonyában rendelkezésére álló bizonyítékok mérlegelésével arra a következtetésre jutott, hogy a felperes csak 400 000 forintot adott a lányának minden feltevés, kikötés nélkül, így a 4 000 000 forintos ajándék visszakövetelése iránti igényt alaptalannak találta.

A felperes és a II. rendű alperes jogviszonyában hangsúlyozta, hogy a felperes a 4 000 000 forint átadását volt házastársa részére nem tudta igazolni, ezért annak visszakövetelésére irányuló igénye semmilyen jogcímen nem lehetett alapos. A további 3 000 000 forint vonatkozásában - melyről a felperes úgy nyilatkozott, hogy az a volt házastársa által átvett nyugdíjból, bérleti díjból, részben pedig a bankban elhelyezett megtakarított pénzéből áll - kifejtette, hogy a II. rendű alperes csak a nyugdíj és a bérleti díj átvételét ismerte el, ezen összegek azonban a felperestől nem ajándékozás címén kerültek hozzá, hanem a napi megélhetési költségek fedezésére, és a II. rendű alperes azt erre a célra is használta fel, így annak visszafizetésére nem kötelezhető.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását, az alperesek kereset szerinti marasztalását és perköltség fizetésére való kötelezését kérte. Álláspontja szerint a megyei bíróság a tényállást tévesen állapította meg, és abból téves jogi következtetéseket vont le.

Azzal érvelt, hogy az alperesek az ő betegségét kihasználva, arról tudva, hogy értékesítette a j.-i ingatlanát, magukkal vitték É.-ra, s az úton átvettek tőle 4 000 000 - 4 000 000 forintot, nyilvánvalóan azon okból, hogy cserébe ellátják, gondozzák. Hangsúlyozta, hogy erről ugyan közvetlen bizonyíték nem áll rendelkezésre, de a szóba jöhető közvetett bizonyítékok - az elsőfokú bíróság által indokolatlanul mellőzött két tanúvallomás, valamint a II. rendű alperes és **S. F. M.** közötti telefonbeszélgetés hang-anyaga - alapján megállapítható, hogy az alperesek valótlannul nyilatkoztak a per során, ebből pedig okszerű következtetés vonható le az ő előadásának valóságos voltára.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, és a felperes költségben való marasztalását kérték az ítélet helyes indokaira tekintettel.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság ítéletében azt állapította meg, hogy az I. rendű alperes által elismert 400 000 forinton túl nincs bizonyítva, hogy a felperes további pénzt adott át az alpereseknek, s a nem vitatott összeg átadásához feltételt fűzött.

Tekintettel arra, hogy a felek egyező előadása szerint közvetlen bizonyíték a felperes állításainak igazolására nincs, indokolt a rendelkezésre álló közvetett bizonyítékok fokozott gondossággal való vizsgálata.

Ennek során nem hagyható figyelmen kívül, hogy a felperes a J.-be való költözése után sok évvel lépett kapcsolatba családjával, s az ekkor időlegesen odaköltöző I. rendű alperesnek ingatlant ajándékozott. A viszony megromlása után az ajándékot bírósági eljárás során ugyan sikerrel visszakövetelte, az azonban megállapítható, hogy nagyvonalú volt lányával szemben.

Ezt követően évekig nem tartották a felek a kapcsolatot, majd 2008-ban a kora és rossz egészségi állapota miatt segítségre szoruló felperes ismét családjához fordult.

Azzal kapcsolatban ellentétes nyilatkozatok állnak rendelkezésre, hogy a 2008. június 20-i szerződéskötést követően azonnal, vagy csak napokkal később költözött É.-ra, de valószínűtlennek tűnik, hogy a segítségkérésre az ország távoli részéből odautazó alperesek az előadásuk szerint a tisztálkodás során is segítségre szoruló felperest magára hagyták volna napokon keresztül, s az ilyen állapotban lévő személy több millió forintot „elvert” volna ezalatt.

S. F. M. és **S. F.** vallomása kirekesztése nem indokolt a bizonyítékok sorából, az azonban kétségtelen, hogy ők valamennyi értesülésüket a felperestől szerezték, az alperesekkel

nem vitásan haragban állnak, így az általuk közölt információkat ezek figyelembevételével kell értékelni.

S. F. M. és a II. rendű alperes között zajlott telefon beszélgetést rögzítő hangfelvétel - ahogyan azt az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg - provokatív céllal készült, de az nemcsak a beszélgetőtársak álltak egymás bosszantására irányuló kijelentéseit tartalmazza, hanem elhangzottak értékelhető nyilatkozatok is:

- „ - Nekem ha annyit ad, amennyit D.-nak adott, akkor én elhozom.
 - Nem én adtam D.-nak a pénzt, hanem apád.
 - Erről van szó. Ha nekem annyit fog adni, amennyit D.-nak adott, én elhozom, és én gondozni is fogom.
 - Annyit nem fog adni, ember, honnan adjon neked annyit.
 - Aha
 - Hát honnan adjon neked annyit?
 - A 11 millióból már nincs annyi?
 - Miből?
 - A 11 millióból.
 - Milyen 11 millióból?
 - Nemcsak 8 millió volt.
 - Hát mennyi volt?
 - A, a, nem bizony".
-
- „ - Amikor jöttek elfele, az Öreg akkor adott oda D.-nak 4 millió forintot, ha 8-ért adta el a házat.
 - Igen.
 - Akkor mondta volna azt, hogy ennek annyit adtál, a másiknak is ugyanennyi jár. Mint mikor kicsik voltunk. Akkor is tudta mondani, hogy a másiknak is ugyanennyit kell adni.
 - Ez az apád pénze volt..."
-
- „ - Mennyi pénze van még, hadd kérdezzem meg akkor.
 - Miért tartozik az terád, hogy mennyi pénze van.
 - Már itt is hazugság volt, hogy D. mennyi pénzt kapott. Azt mondta anyu, hogy D. 2 milliót vett el, nem kellett neki a 4 millió, mert ő az Öreget nem fogja gondozni.
 - Mennyit vett el?
 - Kettőt, anyu azt mondta.
 - Nem, négyet adott neki.
 - Na látja.
 - Ő adta, nem négyet akart adni a 8-ból, hanem 6-ot, hogy mondjak neked valamit.
 - Nem. Négyet adott oda neki akkor, amikor J.-ből jöttek visszafele. Már akkor odaadta neki és el is vette. Mind a négyet.
 - D.?
 - Igen."

„ - Ide akkor jön, ha nekem is annyit le fog tenni, mint D.-nak, és ő ezzel tisztában is van, mert ezt én megmondtam neki.

- Nem fogja neked letenni, mert nem is tudja letenni, mert
- Anyu azt gondolja, hogy én semmi nélkül ideveszem a nyakamba?
- Az enyém pénzem kiszámoljuk, azt nem én adtam D.-nak. El ne gondold már, hogy én személyi kölcsönt felvegyek, hogy annyit adjak teneked, mint apád adott D.-nak".

E beszélgetés részletek szerint a felperes ezúttal is nagyvonalú volt a neki segítséget felkínáló, segítséget adó családtagjaival szemben, s kitűnik az is, hogy ingyen őt a család nem akarta ellátni.

A hangfelvételtől leszűrhető az a következtetés, hogy az I. rendű alperes kapott az édesapjától 4 millió forintot, de az nem állapítható meg, hogy ennek fejében bármit is kellett volna tennie, erről a beszélgetés nem szól. Megjegyzi az ítéletábra, hogy a II. rendű alperesnek ahhoz, hogy ápolja, gondozza a volt férjét nem is volt szüksége segítségre.

A II. rendű alperes saját magát illetően nem említette a telefonbeszélgetés során, hogy bármilyen összeget is kapott volna valamilyen jogcímen a felperestől. Alappal tételezhető fel azonban, hogy ingyen nem fogadta be a vele hol kifejezetten rossz viszonyban lévő (őt lopás miatt feljelentő) hol évekig kapcsolatot nem tartó volt házastársát, s ellenszolgáltatás nélkül nem gondozta, ápolta, látta el őt.

Tény, hogy ezek fejében a felperes a havi 48 000 forintos nyugdíját, és a haszonélvezetében lévő j.-i ingatlan havi 50 000 forintos bérleti díját átadta, figyelembe veendő azonban, hogy a felperes szenvedélyesen játszott különböző szerencsejátékokat, egyéb kiadásai is voltak, és többszöri utazása költségét is a II. rendű alperes által ily módon átvett pénzből fedezte. Így vélelmezhető, hogy a fentiekén túl is adott még pénzt a felperes, azonban annak összege, jogcíme nincs igazolva.

A felperes követelésének jogcímével kapcsolatban a fizetési meghagyás azt tartalmazta, hogy „a kötelezettek azért tartoznak 11 millió forinttal, mert eladtam a j.-i ingatlanomat, melyből 4 millió forintot lányomnak ajándékoztam, takaréketben elhelyezett megtakarításomat és nyugdíjamat a kötelezettek jogosulatlanul felvették". A 3. számú előkészítő iratban a 7 millió forint II. rendű alperesnek való átadásáról úgy nyilatkozott a felperes, hogy „részére azért adtam át a pénzt, mert ő is vállalta részben a gondozásomat, és azt, hogy a nálam levő pénzből épít részemre egy lakóingatlant". Személyes meghallgatásakor (15. sorszámú jegyzőkönyv 3. oldal) ugyanezt adta elő a felperes, s azon túl úgy nyilatkozott, hogy „megbízásból adtam oda a II. rendű alperesnek, hogy ő majd vigyáz a pénzemre".

E nyilatkozatok alapján a felperes és a II. rendű alperes jogviszonyában többféle szerződés megkötésének lehetősége is felmerül.

Ha tartás, gondozás fejében adta volna a pénzt - amellett, hogy az ilyen szerződést írásban kell megkötni - kérdés, miért lett vége e jogviszonynak. Nincs adat a perben arra, hogy

2009. áprilisában a felperes további gondozását, ellátását a II. rendű alperes megtagadta volna.

A gondozás, ellátás kötelezettségének vállalásával, mint feltétellel történt ajándékozás - a felperes azon nyilatkozatára tekintettel, hogy „én már nem emlékszem vissza, hogy milyen szövegezéssel adtam át a 4 millió forintot I. és II. rendű alpereseknek” (15. sorszámú jegyzőkönyv 5. oldal 3. bekezdés) - tűnik legkevésbé indokoltnak, bizonyítottnak.

Szóba jöhet egy megbízási szerződés is, mely szerint a felperes a volt házastársát azzal bízta meg, hogy építsen neki egy lakrészt, vagy kerítsen neki egy lakást, ám erre vonatkozóan csak a felperes előadása áll rendelkezésre.

A kifejtettekre figyelemmel az ítéletábra meggyőződése az, hogy a II. rendű alperes nyilvánvalóan kapott a havi rendszeres összegeken túl további pénzt is a felperestől, azonban annak összegét, jogcímét megállapítani nem lehet, nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy az egyes jogcímeknek eltérő a jogkövetkezménye is.

A j.-i ingatlan eladási árából figyelembe vett 4 millió forinton túli további 3 millió forinttal kapcsolatban az ítéletábra osztja az elsőfokú bíróság által kifejtetteket, azt megismételni nem kívánja.

Összességében a rendelkezésre álló közvetett bizonyítékok értékeléséből a másodfokú bíróság azt a következtetést vonta le, hogy az I. rendű alperes kapott 4 millió forintot a felperestől ajándékba, de az ajándékozásnak semmilyen feltétele nem volt, míg a II. rendű alperes szintén kapott valamilyen összeget a volt házastársától, ám annak nagysága, jogcíme nem bizonyított.

Mindezekre tekintettel a megyei bíróság érdemben helyes döntést hozott, annak indokolását a másodfokú bíróság részben helyesbítette, részben kiegészítette, s az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperesek a fellebbezési eljárás során is pernyertesek lettek, ezért a felperes köteles részükre a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján fellebbezési eljárási költség megtérítésére. E címen az ítéletábra az alperesek képviselőjének munkadíját számolta el, melynek összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, és (5) bekezdése, továbbá 4/A. § (1) bekezdése alapján határozta meg.

A felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket az eredménytelen fellebbezés következtében a felperes köteles az állam javára megtéríteni a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

D e b r e c e n, 2010. május 6. napján

dr. Csiki Péter sk. a tanács elnöke, dr. Veszprémy Zoltán sk. előadó bíró, Süliné dr. Tózsér Erzsébet sk. bíró

A kiadmány hitelül:

kiadó